

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: T. T. Q.,** zastoupen JUDr. Martinem Šmerdou, advokátem, se sídlem Vránova 39, Brno, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 22. 3. 2004, č. j. 36 Az 558/2003 - 28,

takto:

I. Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 22. 3. 2004, č. j. 36 Az 558/2003 - 28, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Ustanovenému zástupci stěžovatele, advokátu JUDr. Martinu Šmerdovi, **se přiznává** odměna v částce 2558,50 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 22. 3. 2004, č. j. 36 Az 558/2003 - 28, byla odmítnuta žaloba žalobce (dále jen „stěžovatel“) směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2003, č. j. OAM - 10398/VL - 10 - 06 - 2001, kterým stěžovateli nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), s tím, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 tohoto zákona. Soud své usnesení odůvodnil tím, že stěžovatel neodstranil vady žaloby ani přes výzvu soudu podle § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a tato vada bránila meritornímu přezkoumání žaloby.

Včas podanou kasační stížností brojí stěžovatel proti tomuto usnesení Krajského soudu v Brně. Stěžovatel je přesvědčen, že jeho žaloba obsahovala základní náležitosti stanovené s. ř. s. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, a rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že jak rozhodnutí správního orgánu, tak i usnesení Krajského soudu v Brně, byly vydány v souladu s právními předpisy, a odkazuje na obsah správního spisu, zejména pak na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněné ve správní řízení. K tvrzení stěžovatele, že jeho žaloba obsahovala všechny předepsané náležitosti, s poukazem na skutečnost, že usnesení krajského soudu mu bylo doručeno v českém jazyce, na něž jako občan Vietnamu pro složitost není schopen reagovat, pak žalovaný odkazuje ve svém vyjádření na právní názor uvedený v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 26/2003, podle kterého není povinností soudu ustanovovat tlumočníka pro překlad jeho usnesení. Kasační stížnost proto žalovaný považuje za nedůvodnou, stejně tak i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a je přípustná, přezkoumal napadené usnesení vázán jejími důvody (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Jako důvody kasační stížnosti stěžovatel ve svém podání ze dne 27. 4. 2004, doplněném podáním ze dne 11. 10. 2004 k jeho žádosti ustanoveným zástupcem, výslovně uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), d) a e) s. ř. s.

K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že míří na nezákonnost usnesení o odmítnutí stěžovatelova podání, což je kasačním důvodem podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., podle kterého lze namítat nezákonnost rozhodnutí soudu o odmítnutí návrhu nebo zastavení řízení, bez ohledu na skutečnost, že stěžovatel sám odkázal formálně toliko na ostatní kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud z obsahu soudního spisu zjistil, že stěžovatel učinil dne 11. 3. 2003 podání, které označil jako žalobu proti rozhodnutí ministerstva vnitra ČR. Slovní citací ustanovení § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu vymezil rozsah, v jakém rozhodnutí napadá. Jako žalobní body označil a citoval pouze ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), které měl žalovaný porušit (§ 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 33 odst. 2, § 46, § 47 odst. 3 správního řádu). Stěžovatel dále v žalobě uvedl, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12, minimálně pro vztažení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Skutkové důvody porušení těchto ustanovení nejsou v žalobě konkrétně uvedeny, nýbrž je jen odkázáno na žádost o udělení azylu, protokol o pohovoru a ostatní spisový materiál, který se k žádosti o udělení azylu vztahuje.

Jelikož podle názoru krajského soudu žaloba nesplňovala náležitosti uvedené v ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) až f) s. ř. s., vyzval soud stěžovatele usnesením ze dne 21. 5. 2003, č. j. 36 Az 558/2003 – 8A, aby žalobce své podání ze dne 11. 3. 2003 doplnil a upřesnil tak, aby bylo zřejmé následující: jméno, příjmení a adresa, na kterou lze doručovat; označení žalobních bodů, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné; jaké důkazy k prokázání svého tvrzení žalobce navrhuje provést.

K odstranění vad podání mu byla stanovena lhůta 15 dnů ode doručení této výzvy. Výzva soudu byla stěžovateli zaslána na adresu, kterou uvedl v žalobě: P. s. Z. u B., H. 514, Z. u B., následně mu pak byla doručována na adresu: Ž. 2, Ch., poté opakovaně na adresu do P. s. Z. u B. a následně s odkazem na poznámku, kterou učinil pracovník tohoto pobytového střediska na poštovní relaci, s tím, že žadatel o azyl je do 9. 8. 2003 na propustce na adrese: P. N. 1833, K., na tuto adresu. Tato písemnost, jak vyplývá z poštovní relace, byla dne 28. 7. 2003 uložena na poště a stěžovatel si ji vyzvedl až dne 4. 8. 2003 a převzetí stvrdil vlastnoručním podpisem. Vzhledem k tomu, že stěžovatel ve stanovené lhůtě neodstranil nedostatky podání ve stanovené lhůtě, soud žalobu usnesením odmítl s poukazem, že jde o takové vady podání, které brání meritornímu přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného v mezích vytčených žalobními body.

Podle § 71 odst. 1 s. ř. s. žaloba musí kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3 s. ř. s.) obsahovat označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci, označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známy, označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá, žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést a návrh výroku rozsudku. Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen. Podle těchto ustanovení krajský soud též i postupoval.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že v odůvodnění kasační stížností napadeného usnesení Krajského soudu v Brně je uvedeno, že mu výzva s poučením byla doručena dne 7. 7. 2003 na adresu Č. 689/23 v P., na níž se nikdy nezdržoval, a tudíž mu tato výzva nemohla být doručena a nemohl na ni reagovat. Dále namítá, že předmětné usnesení krajského soudu mu bylo doručeno toliko v českém jazyce a stěžovatel jako státní příslušník Vietnamské socialistické republiky není schopen reagovat na takto složitou věc bez překladu do vietnamského jazyka.

Sporným v dané případě je tedy to, zda žaloba skutečně vykazovala takové vady, pro které nebylo možno v řízení pokračovat, jak uvedl krajský soud, a proto se Nejvyšší správní soud v dalším koncentroval na tuto otázku.

Žalobní body musí tedy podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. obsahovat jak skutkové, tak i právní důvody, pro které žalobce považuje napadené správní rozhodnutí za nezákonné nebo za nicotné. Žalobním bodem však není uvedení ustanovení správního řádu, které měl žalovaný porušit, je-li z hlediska skutkových důvodů jen obecně odkázáno na spisový materiál.

Ve správním soudnictví přezkoumávají soudy rozhodnutí správních orgánů, moc soudní tak zasahuje do činnosti moci výkonné. Jelikož se jedná o zasahování jedné státní moci do jiné, které je nezbytné z hlediska principu právního státu, je smysluplné, pokud zákonodárce stanovil, že se tak má stát jen na základě jasně a konkrétně vymezených důvodů. Není tedy přípustný paušální, nekonkretizovaný zásah moci soudní do činnosti moci výkonné, tzn. není přípustný povšechný přezkum správních rozhodnutí soudem. Funkcí právního institutu žalobních bodů je tak vůbec umožnění konkrétního přezkumu správních rozhodnutí

soudem. Pojem žalobního bodu tak musí být interpretován z hlediska této jeho funkce. V souladu s touto funkcí je pak požadavek konkrétně formulovaného žalobního bodu, který jasně vymezí rozsah soudního přezkumu, a tím i míru zásahu moci soudní do moci výkonné. S tímto závěrem jsou v souladu i další ustanovení soudního řádu správního, zejména pak § 75 odst. 2 s. ř. s., podle kterého soud napadené výroky rozhodnutí přezkoumá v mezích žalobních bodů. Připuštěním vágně a nekonkrétně formulovaných žalobních bodů by toto ustanovení ztratilo smysl, správní žaloba by se stala běžným (byť mimořádným) opravným prostředkem. Nelze proto obecně souhlasit s tvrzením stěžovatele, že žaloba obsahovala žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., s jednou výjimkou, o níž bude pojednáno dále.

Stěžovatel v žalobě totiž uvedl, že mu žalovaný nedal možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům a ke způsobu jeho zjištění, popř. navrhnout jeho doplnění. Tvrdí-li stěžovatel tuto negativní skutečnost, nebo-li alespoň nějaký, byť ne zcela přesně formulovaný žalobní bod, nelze po něm požadovat, aby jej dále konkretizoval. Toto žalobní tvrzení Nejvyšší správní soud shledává jako dostatečně konkrétní z hlediska možnosti přezkoumat soudem postup správního orgánu. V tomto rozsahu je nutno považovat žalobu za řádně formulovanou ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Žaloba tedy v tomto rozsahu obsahovala potřebné náležitosti, které pro tento úkon předepisuje § 37 odst. 3 a § 71 odst. 1 s. ř. s. a obsahovala tedy i žalobní bod, který byl způsobilý přezkumu soudem. Krajský soud v Brně proto pochybil, jestliže žalobu z hlediska tohoto žalobního bodu věcně nepřezkoumal.

Nejvyššímu správnímu soudu tedy z výše uvedených důvodů nezbylo, než napadené usnesení Krajského soudu v Brně zrušit (§ 110 odst. 1 s. ř. s.) a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Brně 36 Az 558/2003 - 41 ze dne 27. 8. 2004 pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci náleží v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů, odměna za dva úkony právní služby po 1000 Kč spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a v písemném podání soudu ve věci doplnění kasační stížnosti, a dva režijní paušály po 75 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 408,50 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů řízení v celkové výši 2558,50 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. října 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu